

ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

доц. Козін Е.Г. студентка гр.Ф-91 Костюченко Ю.В.

Система соціального страхування на сьогодні відіграє важливу роль, створюючи умови для економічного захисту громадян, забезпечуючи соціальну захищеність суспільства і є невід'ємною складовою соціальної політики держави, оскільки є важливим елементом процесу економічного розвитку, підвищує добробут суспільства, створює умови для соціального прогресу.

Проблеми державного соціального страхування, а також проблеми бідності, добробуту, зайнятості, безробіття, втрати працездатності, як соціальних явищ, досліджувалися вітчизняними науковцями О. Василюком, В. Куценко, Е. Лібановою, Б. Надточієм, С. Осадцем, О. Палій, В. Плисою, Л. Тулушем та ін.

Діюча в Україні система соціального страхування зберігає риси, більшою мірою характерні для соціальної допомоги, ніж для страхування. При досить високому страховому навантаженні на роботодавців рівень більшості соціальних виплат явно недостатній і не ув'язаний з обсягом внесених страхових засобів.

Системою соціального захисту охоплено:

- близько 14,5 млн. громадян похилого віку (із них 2 млн. інвалідів);
- 115 тис. дітей-інвалідів;
- 3 млн. тих, що постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС;
- 3 млн. службовців різних категорій (значною мірою і члени їхніх сімей) поповнюють армію тих, хто користується пільгами. Це працівники правоохоронних, митних, податкових органів, санепідеміологічних служб, депутати різних рівнів, військовослужбовці тощо.

У нашій державі діють близько 200 законів та нормативних актів, що визначають пільги громадянам. Самих пільг нараховується 40 видів (безплатний проїзд у громадському транспорті, безплатне санаторне лікування, безплатні ліки, 50- і 100%-ві пільги на оплату житлово-комунальних послуг і т. ін.).

Співвідношення середнього розміру пенсії та середнього розміру заробітної плати в Україні досить низьке. Воно становить близько 35%.

Пенсії встановлюються у розмірах, значно нижчих, ніж визначений державою прожитковий мінімум.

Надмірно зростають витрати на утримання служб, комісій та центрів соціального обслуговування.

Ці всі проблеми можуть бути вирішені шляхом здійснення таких методологічних і правових завдань:

-Визначення рівнів доходів (заробітної плати) громадян, які варто вважати: достатніми для самозабезпечення для страхових внесків у системі соціального страхування; потребуючої солідарної взаємодопомоги; Для цього потрібно провести актуарні розрахунки з метою обліку особливостей країни - економічних можливостей територій, різних секторів економіки, професійних і груп населення за статтю, а також середньо- і довгострокової ситуації на ринку праці і демографічних прогнозів.

- Обґрунтування оптимальної частки ВВП, яка використовується на фінансування окремих видів соціального страхування і всієї системи з урахуванням прогнозів.

- Визначення кола якісних характеристик причин, що призводять до настання нестрахових періодів у трудовій діяльності з об'єктивних факторів і які повинні солідарно датуватися страховими надходженнями всіх страхувальників.

Отже, система соціального захисту в Україні потребує докорінної реформи. Необхідність захисту соціально-економічних прав громадян України вимагає, щоб соціальна політика держави стала органічною складовою економічних реформ і здійснювалась з урахуванням світового досвіду. Україна ще не приєдналась до Міжнародної організації праці і, отже, не використовує конвенцію з питань соціального захисту населення, якою керуються країни ОЕСР.

1.Сирота И.М.Право соціального забезпечення в Україні: учебник.-3-е изд.,перераб. И доп.-Х.: Одисей,2002.-384с.

2.МнихМ.В. Страхування та його роль у забезпеченні соціального захисту населення //Фінанси України.-2007.-№6.-С.39-45

3.Ботвиновська О.Л. Розвиток соціального страхування//Науковий вісник державного університету ім. Л.Українки.-серія:економічні науки.-2001.-№4-с.49-54.

Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.): у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 4. – С. 224-225.